

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 610/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Pavlom Gráčíkom, advokátom, Farská 40, Nitra, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/67/2021 z 18. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 9. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj svojho práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1To/67/2021 z 18. januára 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, ako aj priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 69/2017 zo 14. novembra 2018 uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona, § 127 ods. 4 Trestného zákona a z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. d) Trestného zákona s použitím § 127 ods. 4 Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

3. Napadnutým rozsudkom bol zrušený rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sťažovateľovi bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 51 mesiacov nepodmienečne.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený, že krajský súd nezohľadnil jeho odvolacie námietky, selektívne hodnotil dôkazy a ignoroval niektoré iné dôkazy, predovšetkým výpoveď svedka [REDACTED]. Deti sťažovateľa a aj ďalší svedkovia potvrdili, že nedošlo ku konaniu opísanému poškodenou, a teda ani k jej týranu. Nebolo preukázané, že by boli zaznamenané následky agresívnych útokov na poškodenú. Krajský súd sa v neprimeranej miere riadil závermi zrušujúceho dovolacieho rozhodnutia a neprihliadal na predošlé rozhodnutia v danej trestnej veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým rozsudkom, ktorým bolo rozhodnuté v odvolacom konaní v trestnej veci sťažovateľa.

6. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

7. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

8. Z okolností tejto veci podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ mal možnosť podať vo svojej trestnej veci dovolanie podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ dovolanie vo svojej trestnej veci nepodal.

9. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju súčasnú aplikačnú prax odvíjajúcu sa od jeho nálezu vo veci sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 [postupne osvojenú zo strany ďalších senátov ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 254/2022)], v zmysle ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu

podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku).

10. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zdôrazňuje, že úlohou dovolacieho súdu nie je v tomto ohľade nanovo preskúmať hodnotenie dôkazov všeobecnými súdmi v pôvodnom konaní a kontrole podrobovať správnosť skutkových zistení z nich vyplývajúcich, ale preskúmať jednu z procesných garancií práva na spravodlivý proces spočívajúcu v riadnom odôvodnení súdneho rozhodnutia. Preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je nepochybne súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces. Za náležité tak možno označiť očakávanie strán konania, že najvyšší súd v dovolacom konaní pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku preskúma, či súdy poskytli náležitú a riadne odôvodnenú odpoveď na zásadné argumenty strán konania, nie je jeho úlohou ale učiniť záver, či tieto skutkové závery boli správne alebo nie. Jedine tak totiž možno hovoriť o plnohodnotnej možnosti na prípravu a realizáciu obhajoby v trestnom konaní (I. ÚS 296/2022, I. ÚS 182/2023).

11. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť ako celok odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu neprípustnosti.

12. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu